

צעדת ארבעת הימים

הכנות והשגים

חסרי צל, כשמידות החום מגיעות ל-32 מעלות. וכדי להיות מוכנים לכל מזג-אוויר שהוא אשר יפגוש אותנו בניימין לא נכנענו גם לגשם; רק תלינו את השכמיות על כתפנו — והקטנו את ההפסקה הגדולה. פתחנו את המסעות הגדולים יותר — וזה שימש, חזרה-ככלית — בשעות הבוקר המוקדמות, כדי ליהנות מה-קרירות שבהן. למסלולים הקצרים יותר יצאנו בשעות המאוחרות של הבוקר: רצינו להתרגל לחום הלה ולגשם שבהולנד. רצינו למנוע

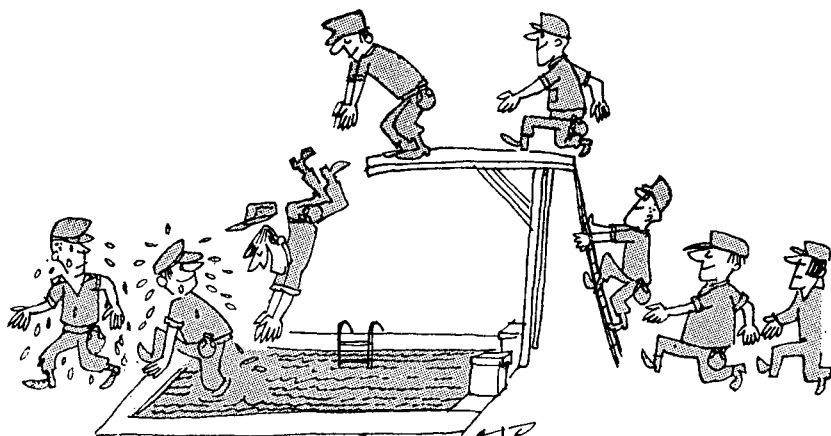
משמעת — שוב ושוב. תחילה הוסדרה שתי המים. אחר-כך הונהג שיעור (באימוני-סוד) של 5, 10 או 15 דקות לאחר כל מסע. התעללות? — לא! חשוב היה שהחיילים ידעו כי בהגיעם למטרה לא תבוא התרת-מתח כל-לית. רק אחרי-כן זכו למנוחה הגדולה ול-ארוחת חמה; אלא שעוד לפני הארוחה טופל ברגלים (פתיחת יבלות, מריחת יוד, הדבקת איספלנית). בסוף מסלול המסע נמצאה לרוב בריכת-שחיה, ואם מזג-האוויר לא היה קר

בירחון הגרמני „טרופנפראקטיס" מסכם אובר-לויטננט (סגן) ה. קלר את נסיונו בדבר הכנת קבוצת צועדים ל„צעדת-ארבעת-הימים", המתקיימת מדי שנה בהולנד.

בקטעי הפתיחה של הרשימה אנו מוצאים שתי הערות בקורתיות המכוונות אל מוסדות הצבא: כדי לאפשר את בחירת החיילים המתאימים ביותר ואת הכנתם היסודית מוטב שהתפקיד יוטל על היחידה המבצעת לפחות ששה חודשים לפני יום הצעדה; עם ראשית האמון יש להחליף את הנעליים — כך שלקראת הצעדה יעמוד לרשות החייל-הצועד זוג נעליים שעבר „הרצה" ושלא יסב לו צרות. נראה כיצד בוצע הדבר:

רק תודות לאימונים מפורטים. בתחילת חודש מאי קיבל ראש-הקבוצה את הפקודה לאמן קבוצת חיילים לקראת הצעדה. מתנדבים מכל הפלוגה נרשמו. רבים מהם לא שוחררו על-ידי יחידותיהם, כיון שלא ניתן היה לותר עליהם שם; רבים שולחו אחרי המסעות הראשונים בשל מגבלות גופניות; אך רובם הוחזרו בגלל משמעת לקויה. לא היה לנו צורך בחיילים חלשים, חסרי כושר-צוות — דרושים היו כאלה שאפשר לסמוך עליהם בכל מצב.

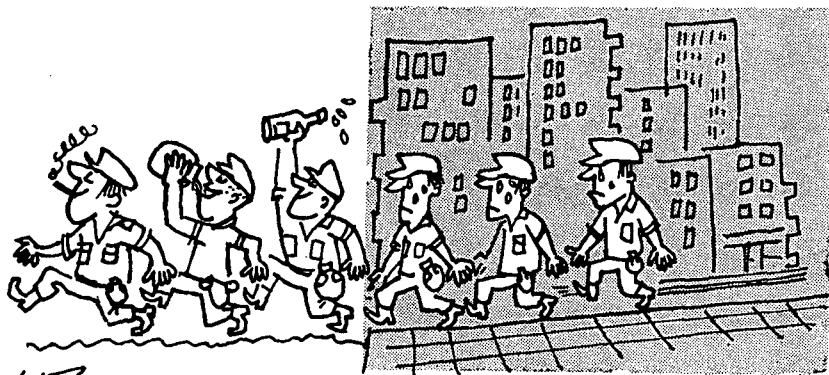
פתחנו במסעות לא גדולים בסביבה הקרובה. המרחק היה בין 20 ל-25 ק"מ; אחר-כך באו כאלה שלמעלה מ-30 ק"מ. תחילה קבענו מנוחה באמצע המסע, אך כבר בשבוע השלישי נחננו רק אחרי כ-30 ק"מ. בראשית האי-מון הותרו השתייה והעישון לפי רצון החיילים (כמובן — מחוץ לאזורים המאוכלסים); במס-

הפתעות; החלטנו: לא יהיה נפל בקבוצתנו. עברנו בתקופת האימונים, שארכה כ-11 שברעות, מרחק של 1000 ק"מ. בהערות הסיכום שלו מציין האוברלויטננט קלר, כי על אף שתי מגבלות — התערבות דרגי-צבא ממונים והפרעתם למהלך הסדיר של האמון וכן העדר תזמורת — נשאו מאמצי האמון פרי: הקבוצה עשתה רושם טוב בהרפתה ולא היה בה ולו מקרה אחד של נפל.

מדי — רחצנו בה. להליכה פוזר טלך בגר-ביים, כפות הרגלים נמשחו במשחה וכן חלקי גוף אחרים הרגישים לשפשוף. במסעות שנמשכו ימים אחדים נקשרו הוודקו הקרטולים על-ידי החובש.

העלאת-הספק שיטתית. לא עברנו פעמיים ב-אותו קטע-דרך; כל מסע הוביל דרך ישובים

רשימה עניינית זו של הקצין-הצועד הצעיר, אשר ניכר בו עד כמה שבער-צוות הנו מעצמו וממפעלו, זכתה, בגליון אחר של אותו ירחון, לתגובתו הלגלגנית במקצת של קצין מותיקי מלחמת-העולם-השניה:

„הדו"ח-המסכם של אוברלויטננט ה. קלר אמנם מענין וקצינים צעירים רבים בודאי ילמדו ממנו רבות, אך לצערי לא תוארו בו התנאים בהם בוצע, מסע-התחרות. זה, כיצד ניתן איפוא לקבוע אם, מסע-התחרות לא היה אלא בגדר של טיול-ערב?"

אחרים. צעדנו בצל, בדרכים חסרי תנועה. אחרי-כך עברנו בשירה בדרכי-כפר רצופי אבנים. מאוחר יותר הוביל המסלול דרך כבישי-סרגל,

עות הראשונים לבשו החיילים את בגדיהם, גרביהם ונעליהם כפי שהורגלו עד כה. ואז התערב הסדרן; הוחל בהוראה והיסון.

נראה שאת רוגזו של האוברסט־לשעבר ה־ צימרמן עוררה הפסקה הבאה: „בתקופת האי־ מונים שלנו שמענו לא פעם מפי חיילים מבו־ גרים כי במלחמת־העולם (השניה) צעדו 50 ק"מ כל יום — אך רברבנים אלה לא השיבו אף פעם בחיוב כשהזמנו אותם להשתתף באימונינו."

וכן אומר האוברסט־לשעבר: „האם מפליא הדבר? מי שחצה ברגליו את פולין ואת רוסיה עד מוסקבה ופטרסבורג, או בשנת 1942 אף עד לקוֹקו, וכפי הנראה גם חזר משם באותה צורה — נוכל להניח בדראת כי „בא על סיפוקו" בשטח זה."

כאן מובאים תיאורי מסעות שבוצעו במלחמת־ העולם הראשונה והשניה בתנאי לחימה, בקור מקפיא ובהחם לוהט, כאשר החיילים־הצועדים נושאים אתם משא שלמעלה מ־30 ק"ג. בין התיאורים האלה משמיע האוברסט מספר הערות מעשיות ולבסוף — את הערכתו לגבי קבוצת הצועדים המסוימת (עליה מדובר ברשי־

מה המקורית) ולגבי רמת כושר הצעידה וה־ מסע ב־„בונדסוואר" בכלל: „נעים לקרוא כיצד הכשירו עצמם הצועדים" הצעירים של ה־בונדסוואר' לקראת מסעם בהו־ לנד. אמת, ללא אימונים — אין הצלחות! אך סוג זה של אימונים היה בעבר לחס־חוקר של חיל־הרגלים. אֵל לכם לשכוח זאת לעולם! ובימים ההם צעדו לא רק צועדים נבחרים — אלא הפלוגה כולה!

העיקר במסע הוא שהנעליים תהינה גדולות די הצורך ולא תלחצנה — וכמובן שהגרביים יהיו בסדר. מעולם לא הייתי חסיד של חציית נחלים וכו', אלא אם כן חייבו זאת מצבי לחימה. אם רק ניתן הדבר יש לחלוץ נעליים ולהסיר גרביים וחלקי לבוש לפניכן. פשוט, לא טוב לצעוד בבגדים רטובים. הגרביים הרטובות זזות ממקומן ולוחצות על הרגל, והצועד מתחיל לסבול משפשוּפ־עור. דבר זה גרוע בהרבה מאובדן הזמן (שבהסרת הבג־ דים), אשר ניתן לתקנו במאמץ לא גדול.

באופן כללי, הסרת נעליים לעתים קרובות, תועיל ליבוש רגליים וגרביים. אם כי חיים אנו בתקופת המיכון, יש ויש להקפיד על הטיפול ברגליים. אף אם לא יהיה צורך להגיע אל השגימסע עצומים כאלה כמו ב־עבר, יתחרו עוד מסעות די הצורך בפעילות הקרב של חיל־הרגלים, ולקראתם בודאי שיש להוסיף להתאמן ולהיטיב להתכונן.

מה יאמר „צועד" ותיק כמוני כשהוא מבחין בקבוצת חיילים צעירים של ה־בונדסוואר' השוכנים „גמורים" וברגליים משופשות בצדי הדרך לאחר שביצעו מסע של 7 ק"מ (במלים: שבעה) ומזמינים לבסוף מונית שתסיעם בחו־ רה אל בסיסם. הלא משהו אינו כשורה בכך! מכל מקום, גם החיילים הותיקים שמחים על כי „צועדי־הולנד" הציגו, לאחר האימונים היסודיים שעברו, רמת־השגים כה גאה. יתכן שאני טועה — אך חושבני שהם אולי החיילים היחידים ב־בונדסוואר' היודעים פחות או יותר מה טעמו של מסע."

קציני־מטה מתאם - והכשרתו (המשך מעמ' 6)

עוסקים כמעט כל בתי הספר־למטה של צבאות חדישים בטקטיקה הגרעינית והקונבנציונלית כאחד.

הרחבת האופק

לנושאים שצוינו עד כה ישנה כבר ממילא „השלכה" על ההשלכה הכללית הדרושה לקציני־מטה. שכן כבר נבע ממה שנאמר לגביהם ההכרח בביסוס יסודות טכניקה ומדע, בלימוד בעיות מדיניות־חוץ ואסטרטגיה־רבתי, הכרת ארצות האזור וכו'. כמרכיב יש עוד להדגיש מה הם תחומי־הידע העיקריים שבלעדם לא תתכן הפקת עבודת מטה תכליתית:

- כל שיקול עקרוני בסוגיות בטחון־שוטף חייב להתבסס על הבנת הסכמי־שביתת־הנשק, הכרת המצב הפנימי במדי־ נות ערב — ולעתים גם הכרת מצב המלחמה־הקרה הבין־ גושית ומצבנו באו"מ. כרקע לשיקול זה נדרשים קציני־ מטה להגיש נתונים. אסור שנתונים אלה יתעלמו מהבעיות שצוינו לעיל — שאם לא כן קיימת סכנה שהם ישארו בגדר ראייה צבאית קשוחה.

- כל מסמך מטה וכל הבעת דעה בדיון צריכים להיות בהירים וממצים. לכך דרושה הכשרה מיוחדת בהבעה בעל־ פה ובכתב.

- האדם — הוא הגורם הקובע בכל מערכה צבאית — ועלי־אחת כמה־זכמה בצבא שאינו יכול לבסס הכרעה במל־ חמה על יחסי־כוחות. אדם זה — יש לטפחו באמצעות מנהיגות נכונה, שמרכיביה הם — פרט לדוגמה האישית — גם חינוך לחלוציות וחינוך למשמעת־פנימית. והרי צה"ל מהווה גם את כור־ההיתוך העיקרי להכשרת נוער למשימות לחלוציות.

כל אלה מחייבים את קציני־המטה לגלות הבנה בבעיות פיתוחה וכלכלתה של המדינה, להכיר את בעיות־הפנים שלה ולקנות דעת בבעיות יסוד הקשורות בסוגית ניהול כוח־אדם.

★

סקירה זו לא נתכונה אלא להציג אחדות מהבעיות העיקריות הנובעות מצרכי הצבא ומראית שדה־הקרב של העתיד. מכל מקום, ברור הוא שכל קצין המיועד להתקדם בשירותו הצבאי חייב „לעצור" מספר פעמים במשך שירותו, כדי לצבור השכלת־יסוד — אשר בלעדיה לא יתרום לרמת עבודת־המטה הנדרשת כיום ואשר תדרש בעתיד.

עצירה זו — לצורך התקדמות היא. בדרך־כלל אין אנשים ששים לעזוב עבודה מעשית מענינת וסוערת — ולשבת תקופה ממושכת בבית־אולפן. אך אנשים אלה — יאבד עליהם הכלת, שכן לא יוכלו להשיג את ההשגים שיידרשו מהם.

„עצירה" זו נדרשת לצורך השתלמויות וקורסים, המבססים אצל האיש את הידע הדרוש לתפקיד קונקרטי. כאן כלולות כל ההשתלמויות הנהוגות בצבא, וכן קורסים קצרים למפקדים. היא דרושה גם לצורך ביסוס הקצין כבעל כושר להתקדם בסולם הצבאי ולתרום תרומה רב־גונית בכל מקום בו ישרת בצבא. כאן כלולים בתי־הספר המקנים השכלת־יסוד — אלה הם ביה"ס לקצינים וביה"ס לפיקוד־ולמטה. אלא שעל אלה יש להוסיף, כאמור, גם את ביה"ס לידע טכני, בו ייערכו הקורסים השונים, אשר יקנו לכל רמות הקצונה בצבא את ההכשרה המדעית והטכנית בהקף והסוג הנדרשים לסיפוק צרכיו של צבא חדיש.